

70-річчя члена-кореспондента НАН України В.О. ШАПОВАЛОВА

Доктор технічних наук, професор, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, премії Кабінету Міністрів України, премії ім. Є.О. Патона НАН України член-кореспондент НАН України **Віктор Олександрович Шаповалов** народився 9 листопада 1950 р. в Луганську. У 1972 р. закінчив Ворошиловградський машинобудівний інститут. Після закінчення аспірантури залишився працювати в Інституті електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН України, де нині очолює відділ плазмовошлакової металургії.

В.О. Шаповалов має значні досягнення в галузі вирощування супервеликих профільованих монокристалів вольфраму та молібдену. Він дослідив і вдосконалив плазмово-індукційний спосіб вирощування монокристалів тугоплавких металів. Розроблені ним теоретичні і практичні засади, а також створене обладнання дають змогу вирощувати монокристали тугоплавких металів будь-яких розмірів і форм. Ця технологія не має аналогів у світі.

У 2008–2009 рр. він організував колектив із науковців НАН України, закладів вищої освіти та промисловців, що працював над обґрунтуванням і підготовкою державної цільової науково-технічної програми «Створення хіміко-металургійної галузі виробництва чистого кремнію протягом 2009–2012 рр.». Постановою Кабінету Міністрів України В.О. Шаповалова було призначено керівником програми. Він курирував роботи з дослідження складу та процесів збагачення кварцової сировини, відновлення кремнію із силанів у плазмі, розроблення методик дослідження отриманих матеріалів та створення нормативно-технічної бази галузі.

Сьогодні В.О. Шаповалов розробляє теоретичні засади та новітні промислові технології управління кристалізацією великих злитків сталі для важкого та енергетичного машинобудування. Результати цих робіт відображено у наукових статтях та спільному українсько-китайському патенті. Тривають промислові випробування розроблених ним технологій.

В.О. Шаповалов — автор 215 наукових публікацій, у тому числі 2 монографій, 2 підручників, 41 патенту. Під його керівництвом захищено 3 кандидатські та одну докторську дисертацію.